

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 12 februari 1919 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om införande i förordningen om taxeringsmyndigheter m. m. av föreskrift angående underrättelse i visst fall åt skattskyldig om beslut rörande hans taxering och skälen därför.

(2:a avd.)

Närvarande: herrar Källman, Röing, Ollas A. Ericsson, Wijk, Lyckholm, Bäckström, Boman, Vennersten, Månsson i Hagaström, Jonsson i Hökhult, Rune, Holmström, Olsson i Kullenbergstorp, Bergman, Jespersson, Johannes Akesson, Neess, Broman, Öhngren och Viklund i Oviken.

I en inom första kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 23, hemställer herr *J. B. Johansson*, »att riksdagen måtte besluta, att i kungl. förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering den 28 oktober 1910 införa en bestämmelse, varigenom såväl taxeringsnämnd som prövningsnämnd skulle, då någon, som icke till taxeringsmyndigheten avgivit deklaration eller eljest lämnat uppgift eller upplysning till ledning för egen taxering, blivit av vederbörande nämnd särskilt uppskattad, åläggas att kostnadsfritt, så fort ske kan, tillsända den skattskyldige underrättelse om beslutet angående hans taxering och skälen därför i rekommenderat brev med allmänna posten, så framt uppgift om den skattskyldiges adress är för vederbörande myndighet tillgänglig eller kan av densamma utan större omgång eller tidsutdräkt införskaffas.» Därjämte hemställes, att riksdagen måtte besluta uppdraga åt vederbörande utskott att giva stadgandena härom lämplig formulering.

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 7 saml. 4 häft. (Nr 5.) 1

Beträffande motiveringen för förslaget får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet.

Det i förevarande motion framförda spørsmålet om vidgad skyldighet för taxeringsmyndigheter att underrätta den skattskyldige om honom påförd taxering förelåg till behandling jämväl vid 1917 års riksdag fastän i mera begränsad omfattning. I en av herr *Erlansson* väckt motion, II: 104, framställdes förslag om åläggande för taxeringsnämnds ordförande »att lämna skriftlig uppgift om taxeringen av de personer, som bo utom kommunen».

Då skattskyldiga, som lämnat uppgift för sin taxering, redan enligt 31 § 1 mom. taxeringsförordningen skola underrättas om avvikelse från lämnad uppgift, avsåg förslaget sådana, utom kommun bosatta personer, som antingen försummat sin uppgiftsskyldighet eller ock icke varit uppgiftspliktiga, med andra ord ej haft någon inom kommunen beskattningsbar inkomst.

Efter en närmare utredning av olika ifrågakommande fall, som utvisade, att de praktiska fördelarna av den föreslagna anordningen ingalunda uppvägte de därmed förenade olägenheterna, avstyrkte bevillningsutskottet motionen, och blev utskottets hemställan bifallen av riksdagen.

Herr *Johanssons* förevarande motion har en vidare ram. Den omfattar alla, som taxerats utan att de lämnat uppgift för taxeringen, de må hava varit därtill skyldiga eller icke, de må vara bosatta inom kommunen eller utom densamma. Likaså skall enligt motionen underrättelseplikt åligga ej blott taxeringsnämnd utan ock prövningsnämnd.

Det må erkännas, att herr *Johanssons* förslag är mera konsekvent än herr *Erlanssons*, som brast bland annat däruti, att det ej omfattade alla hithörande fall.

Emellertid måste utskottet alltjämt ställa sig synnerligen tveksamt till saken. Om de skattskyldiga som deklarerat eller eljest fullgjort sin uppgiftsplikt är, såsom ovan nämnts, icke fråga, utan endast om sådana, som antingen uraktlåtit lämna deklaration å sin mantalsskrivningsort eller särskild uppgift i annan kommun, där de haft inkomst, eller ock sådana, som icke varit deklarations- eller uppgiftsskyldiga inom den kommun där taxering skett, d. v. s. icke haft någon där beskattningsbar inkomst.

Vad den förra gruppen, de försumliga, beträffar, synes även motio-

nären medgiva, att de icke förtjäna några särskilda hänsyn. De skulle ju för övrigt ej hava något egentligt gagn av en underrättelse, eftersom de genom sin försumlighet gått förlustiga rätten att överklaga taxeringen.

Återstå så de fall, där personer blivit taxerade, ehuru de icke haft någon å taxeringsorten beskattningsbar inkomst, av vilka fall de vanligaste äro s. k. dubbeltaxeringar på grund av mantalsskrivning å mera än ett håll. Motionären konstaterar själv, att redan nuvarande lagbestämmelser tillvaratagit vederbörandes rätt i så måtto, att de alltid i enlighet med 50 § taxeringsförordningen kunna få den obehöriga taxeringen upphävd, men motionären anser detta icke vara nog. De nödgas å förfallotiden betala den påförda skatten och få i avvaktan på rättelse i huvudsaken ligga ute med skattebeloppen utan att sedermera bliva gottgjorda för ränteförlust.

Angivna olägenheter kunde visserligen i sådana fall, där taxeringen verkstälts av taxeringsnämnd, förekommas, om de taxerade personerna genom underrättelse sattes i tillfälle att hos prövningsnämnden få rättelse, och det låge ju nära till hands att för deras räkning anordna ett underrättelseförfarande. En sådan begränsning är dock, såsom även motionären inrymt, icke möjlig i praktiken. Beskattningsmyndigheten kan icke draga den ifrågakvarande gränsen. Från dess synpunkt sett sammanfalla ju taxering och skattskyldighet, resp. uppgiftsskyldighet, den måste förut sättas betrakta den vidtagna taxeringsåtgärden såsom behörig. Det enda praktiskt möjliga vore följaktligen att alla underrättades, som icke taxerats på grund av egen uppgift. Detta har också motionären insett, men tvekar ej att till förmån för det berättigade mindretalet fall anordna ett förfarande, som enligt sakens natur måste skjuta vidå över målet.

Efter utskottets förmenande är den fördel, som kan vara att vinna, möjligheten för den oriktigt taxerade att slippa ligga ute med utskylderna i avbidan på restitution, relativt för obetydlig för att motivera en så vidlyftig apparat som den föreslagna. Olägenheten att, oavsett pågående tvist om skattskyldigheten, nödgas vid inträffande uppbörd betala skatten är för övrigt något för alla beskattningstvister gemensamt, och lära möjligheter för dess förekommande eller minskande bära sökas på andra vägar. Enligt vad utskottet inhämtat, är också denna fråga för närvarande föremål för utredning genom Kungl. Maj:ts försorg, och är proposition i ämnet att förvänta till innevarande riksdag.

Härförutom vill utskottet sätta i fråga, huruvida den föreslagna anordningen bleve tekniskt genomförbar i nämnvärd omfattning. Man torde kunna utgå ifrån, att i flertalet hithörande fall den skattskyldiges adress

är okänd för beskattningsmyndigheten. Upplysning därom måste således särskilt införskaffas. Efter utskottets mening skulle detta i många fall bliva svårt och i regel ej kunna ske utan omgång och besvär, som man ej gärna kan pålägga de redan hårt betungade taxeringsmyndigheterna.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att herr J. B. Johanssons förevarande motion,
I: 23, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 februari 1919.

På bevillningsutskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.